

*Суворов Олександр Миколайович –
начальник відділу Головного управління
“К” СБ України*

Взаємодія підрозділів “К” СБ України з органами досудового розслідування у протидії злочинам корупційної спрямованості

У статті розглядається поняття взаємодії оперативних підрозділів “К” СБ України з органами досудового розслідування при розкритті, виявленні та розслідуванні корупційних злочинів, сформульовано основні форми взаємодії.

Ключові слова: корупційні злочини, взаємодія, слідчі, оперативні підрозділи.

Постановка проблеми. Характеристика сучасного стану злочинності в Україні свідчить про те, що в її структурі відбуваються суттєві зміни, які вказують на активізацію й водночас професіоналізацію цього виду суспільно небезпечної діяльності. Значна кількість виявлених злочинів учиняється в організованих формах, групами осіб, які свідомо обирають злочини основним засобом свого існування, а в злочинній діяльності вбачають не лише джерело непомірних статків, а й сенс власного життя. Окрему групу злочинів становлять ті, що вчиняються в сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов’язаної із наданням публічних послуг. Такі злочини готуються заздалегідь, ретельно плануються, сліди причетності до них конкретних осіб маскуються, а засоби протидії розслідуванню мають неабиякі особливості. Це створює додаткові складності їх виявлення й зумовлює потребу ширшого використання можливостей взаємодії усіх служб і різних відомств, які причетні до виявлення та досудового розслідування зазначених злочинів. Сьогодні корупція із локальної проблеми перетворилася на глобальне явище, яке деформує суспільство, економіку, правову систему нашої держави, негативно впливає на її міжнародний імідж, завдає шкоди національним інтересам, загрожує національній безпеці. Зазначене обумовлює необхідність не тільки

консолідації зусиль державних і правоохоронних органів з метою протидії кримінальним правопорушенням корупційної спрямованості, а й подальшого наукового вдосконалення методико-криміналістичних та організаційно-тактичних основ їх розслідування, забезпечення формування надійної доказової бази для притягнення до кримінальної відповідальності винних осіб. Реалізація таких завдань має здійснюватись за рахунок створення теоретичних основ розслідування цієї категорії злочинів, формування практичних рекомендацій, що спрямовані на підвищення ефективності діяльності слідчих та оперативно-розшукових підрозділів.

Досудове розслідування злочинів як специфічна пізнавальна діяльність має свою організаційно-тактичну сутність і встановлений законом порядок отримання та використання доказової інформації. Такою ж специфікою відрізняється і діяльність оперативних підрозділів, які виявлять злочини та надають допомогу слідчим в їх розслідуванні. Загальні особливості досудового розслідування та взаємодії, яка має місце під час його здійснення, доповнюються специфікою, що характерна для окремих видів і груп злочинів. Конструктивна взаємодія між оперативними працівниками, слідчим, прокурором, експертом та іншими особами, що втягнуті в орбіту досудового розслідування злочинів корупційної спрямованості, становить не просто механічне складання сил, активності певних сторін взаємодії, а якісно новий вид діяльності. Така діяльність і тактичні засади її здійснення потребують окремого дослідження. В той же час, практика спеціальних підрозділів "К" потребує розроблення належних теоретичних обґрунтувань і практичних криміналістичних рекомендацій з організації взаємодії їх співробітників із органами досудового розслідування в ході розв'язання питань про оцінку зібраних оперативних матеріалів з метою початку кримінального провадження за виявленими фактами злочинів у сфері службової діяльності, тактики їх взаємодії із слідчими під час проведення окремих слідчих і негласних слідчих (розшукових) дій, узгодження тактики використання слідчим у досудовому розслідуванні матеріалів, наданих оперативними підрозділами, а надто тих, що отримані негласним шляхом. Дослідження зазначених проблем залишається поки що прогалиною у вітчизняній науці. Необхідність підвищення результативності цієї діяльності породжує гостру потребу практики у використанні сучасних досягнень науки криміналістики, зокрема й тактичних розробок проблеми взаємодії учасників кримінального провадження.

Метою статті є розгляд питань, що розкривають сутність взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами "К" СБ України, які здійснюють протидію організованій злочинності та корупції, а також окремі наукові підходи до визначення поняття взаємодії слідчих й оперативних підрозділів, її форм і напрямів.

Ступінь і рівень наукового дослідження зазначених питань вказує на те, що виникли вони не сьогодні, але все ще не мають достатньо широкого відображення в наукових джерелах. У криміналістичній та процесуальній літературі, що присвячена питанням взаємодії слідчого в процесі розслідування злочинів, окремі автори, зокрема, В. Д. Берназ, В. Т. Білоус, І. Л. Близнюк, В. П. Гавріков, І. Ф. Герасимов, В. Я. Горбачевський, О. Ф. Долженков, Є. І. Зуєв, В. А. Колесник, Я. Ю. Кондратьєв, В. П. Корж, Є. Д. Лук'янчиков, І. О. Ієрусалімов, В. С. Кузьмічов, С. І. Ніколаюк, М. А. Погорєцький, Б. В. Романюк, Л. П. Скалозуб, С. В. Слінько, К. Г. Фетисенко, А. А. Чувільов, В. Ю. Шепітько, Л. І. Щербина, М. І. Якунін та інші, велику увагу приділяють правовій основі, організації, видам і формам взаємодії, принципам та характеру взаємодії, взаємодії слідчого на різних етапах досудового розслідування з спеціалістами, оперативними працівниками та іншими його учасниками. Але з набуттям чинності новим КПК України проблематика, пов'язана із взаємодією слідчого з оперативними підрозділами, виходить на принципово новий якісний рівень.

Розпочалося обговорення зазначених проблем із прийняттям законів України “Про засади запобігання і протидії корупції” № 3206-VI, “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення” № 3207-VI та прийняттям чинного КПК України в ході обговорення його проектів і після введення в дію. Особливістю нового антикорупційного законодавства є визнання запобіжної діяльності пріоритетним напрямом протидії корупції на загальнонаціональному рівні, на відміну від попереднього законодавства, в якому перевага надавалася адміністративній відповідальності за корупційні правопорушення. При цьому суттєвих змін і доповнень зазнали й законодавчі положення щодо відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, зокрема корупційних злочинів. Змінено назву Розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України на “Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг”. Крім того, розділ доповнено новими статтями 364-1, 365-1, 368-2, 368-3, 368-4, 369-2. Однією з основних проблем, від вирішення якої залежить підвищення рівня кримінального провадження за злочином корупційної спрямованості, є організація взаємодії підрозділів “К” із слідчими під час досудового розслідування на різних етапах спільної діяльності.

Досудове розслідування злочинів корупційної спрямованості потребує залучення значних сил і засобів. У досудовому розслідуванні, окрім слідчого, беруть участь співробітники підрозділів “К” СБ України. Стаття 2 Закону України “Про Службу безпеки України” до основних завдань, покладених на цей правоохоронний орган, відносить і попере-

дження, виявлення, припинення та розкриття злочинів корупційної спрямованості й організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки та інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України. Одним із пріоритетів у діяльності СБ України є боротьба з корупцією у вищих органах влади, військових формуваннях і правоохоронних органах. Корупція саме у цих структурах становить безпосередню загрозу національній безпеці України, деформує процес прийняття державних рішень і ускладнює реалізацію життєво важливих національних інтересів [1].

Головним управлінням по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю “К” СБ України в рамках оперативно-розшукової справи здійснювалось документування протиправної діяльності громадян України “П”, “М”, “Г” та “Ч”, які, будучи посадовими особами Державної митної служби України, всупереч інтересам служби, використовуючи службове становище, діючи у складі організованої групи, вимагали грошові кошти від суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності, акредитованих на одній з митниць ДМС України, за безперешкодне митне оформлення вантажів. Спільним розглядом слідчим Генеральної прокуратури та оперативними співробітниками “К” матеріалів оперативно-розшукової справи було прийнято рішення щодо початку кримінального провадження.

З метою документування та припинення вказаного злочину було створено слідчо-оперативну групу, до складу якої увійшли слідчі Генеральної прокуратури України та оперативні співробітники ГУ “К” СБ України. В ході спільної роботи було проведено ряд контрольованих за допомогою технічних засобів передач хабарів службовим особам митниці, встановлено характер їх взаємовідносин, розподіл ролей та грошових коштів.

У подальшому, під час передачі чергової частини хабара, злочинців було затримано “на гарячому”. Відносно вказаних осіб Генеральною прокуратурою України порушено кримінальне провадження за вчинення злочину, передбаченого ст. 368 КК України.

У травні 2013 року за результатами судового розгляду службових осіб Криворізької митниці “П”, “М”, “Г” та “Ч” визнано винними в скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 368 КК України, і призначено покарання у вигляді від 3 до 6 років позбавлення волі, з позбавленням права обіймати посади в правоохоронних органах строком на три роки, з конфіскацією всього належного майна та з позбавленням спеціальних звань.

Одержання, аналіз, перевірка та використання різного роду інформації відбувається в межах здійснюваної органами безпеки оперативно-розшукової діяльності, завданням яких є пошук і фіксація даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які

передбачена Кримінальним кодексом України, з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах суспільства і держави. Оперативно-розшукова інформація є одним із різновидів правової інформації й виконує властиві для неї функції, серед яких: отримання повідомлення із зовнішнього світу, усунення невизначеності, виявлення зв'язку між фактами тощо. М. М. Перепилиця та В. Ю. Журавльов підкреслюють, що оперативно-розшукова інформація – це фактичні дані, що мають безпосереднє або перспективне значення для вирішення стратегічних, тактичних і організаційних задач оперативно-розшукової діяльності, які одержані оперативними апаратами гласними та негласними методами з різноманітних джерел, або ж отримані в ході аналітичного опрацювання первинних даних [2, с. 40]. Проте, на нашу думку, не менш важливе стратегічне, тактичне й організаційне значення має така інформація і для діяльності з досудового розслідування. Ключовою проблемою виявлення, розкриття і досудового розслідування корупційних злочинів є складний процес вибору найбільш доцільних за певної ситуації криміналістичних методів, прийомів і засобів, спрямованих на розв'язання пізнавальних завдань досудового слідства. В цьому процесі важливо враховувати не тільки пізнавальні можливості використаних криміналістичних рекомендацій, але й наявні ресурсні можливості його виконавців. У разі взаємодії слідчого важливим також є врахування можливостей взаємодіючої з ним сторони.

Про взаємодію ведуть мову не тільки як про поняття, а як і про окремий вид діяльності служб та підрозділів правоохоронних органів, що широко використовується у практиці виявлення, розкриття й розслідування злочинів. Цей термін має і законодавче визначення та застосовується, наприклад, у ст. 4, п. 4 ст. 7 Закону України “Про ОРД” [3], Законі України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” [4]. Щоправда, кримінальне процесуальне законодавство не містить визначення поняття “взаємодії”, але саме ним охоплюються всі аспекти діяльності з проведення розкриття й досудового розслідування злочинів, а тому КПК України можна з повною мірою визначеності вважати основою правової регламентації взаємодії слідчого і не лише з безпосередніми учасниками кримінального судочинства, а й з тими особами, державними установами, організаціями, об'єднаннями, що сприяють розкриттю й розслідуванню злочинів.

З точки зору науки філософії **взаємодія** – філософська категорія, що відображає процеси впливу об'єктів один на одного, їх взаємну зумовленість і породження одним об'єктом іншого. Для взаємодії потрібно декілька учасників, до того ж кожна з взаємодіючих сторін ви-

ступає як причина іншої і як наслідок одноразового зворотного впливу протилежної сторони [5, с. 88].

У відомчих нормативних документах передбачається, що головним завданням взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами є своєчасне виявлення, якісне документування злочинів, забезпечення їх повного, всебічного та об'єктивного розслідування, притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності, відшкодування заподіяної злочином шкоди, відновлення порушених прав громадян [6]. Розглядаючи зміст взаємодії в процесі розкриття та розслідування злочинів, звертають увагу на те, що в цих випадках взаємодію здійснюють органи, котрі покликані боротися із злочинністю, а їх взаємодія забезпечує розумне поєднання та найбільш ефективне використання повноважень, методів і засобів, що притаманні кожному із взаємодіючих органів [7, с. 106]. Взаємодію в галузі боротьби зі злочинністю вбачають в узгодженій спрямованості роботи слідчого і співробітників оперативних підрозділів на з'ясування обставин, які мають значення для розслідування та координації за місцем й часом усіх необхідних форм, сил і засобів роботи слідчих та оперативних органів, у глибокому й умілому поєднанні слідчих дій та оперативно-розшукових заходів [8, с. 166–167].

Розглядаючи поняття взаємодії, що здійснюється в процесі розкриття та розслідування злочинів, В. Ю. Шепітько звертає увагу на те, що в процесі такої спільної діяльності має бути досягнуто загальна мета з найменшими витратами сил, засобів і часу [9, с. 172]. Але, як слушно підкреслює В. А. Колесник, розглядати взаємодію оперативних і слідчих підрозділів лише як спільну діяльність було б неправильним. Взаємодія має організаційні й кримінально-процесуальні аспекти і якщо в окремих випадках можуть здійснюватися узгоджені дії під час участі оперативних співробітників у проведенні окремих слідчих дій і це буде спільною діяльністю слідчого й оперативного працівника, то участь слідчого в проведенні оперативних заходів виключена. Але якщо такі оперативні заходи будуть здійснюватися з метою виконання узгоджених завдань у поєднанні з процесуальними діями, то попри відсутність спільності дій оперативного працівника і слідчого, питання взаємодії матимуть місце. Тому у взаємодії оперативних і слідчих підрозділів треба акцентувати увагу не на спільності, а на узгодженості дій слідчих та оперативних підрозділів, якщо такими діями розв'язується виконання спільних чи взаємовигідних завдань. Проте, за певних обставин, взаємодія матиме прояв саме у спільних діях і лише в межах повноважень, наданих слідчому та оперативному співробітнику [10, с. 121].

Розглядаючи питання взаємодії, ведуть мову про взаємодію конкретних виконавців – слідчого, оперативного співробітника, експерта-кри-

міналіста або ж про взаємодію підрозділів і служб – слідчих підрозділів, контррозвідувальних, експертно-криміналістичних тощо. В зв'язку з цим виникає питання про суб'єктів взаємодії, етапи взаємодії, тривалість взаємодії тощо. Головною об'єднуючою фігурою взаємодії під час досудового розслідування є слідчий. Саме слідчий визначає форми, напрями та межі взаємодії. Основою взаємодії слідчих та оперативних співробітників повинно бути встановлене законом розмежування компетенції, щоб діловий контакт не підмінявся проведенням спільного розслідування, коли оперативні співробітники без доручення слідчого, поза єдиним планом розслідування виконували б поряд із слідчим слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії. Слідчий, що наділений процесуальними правами, складає обвинувальний акт (ст. 291 КПК України), проводить слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії. Змістом функції оперативних співробітників "К" у системі взаємодії із слідчим при розкритті злочинів корупційної спрямованості є виконання оперативно-розшукових заходів. Лише у поєднанні з нею процесуальна діяльність, яка є змістом функції слідчого, повинна дати ефект, що є недосяжним для кожного з цих органів, які діють самостійно. Як свідчить практика, при розслідуванні злочинів корупційної спрямованості доводиться проводити значний обсяг роботи слідчо-оперативного характеру. Результати обміну інформацією дозволяють сформулювати методичну та логічну схему оперативно-розшукових заходів і слідчих (розшукових) й негласних слідчих (розшукових) дій, внести необхідні корективи, обрати характер дій, пов'язаних із використанням допомоги спеціалістів необхідного профілю.

Варто віддавати належну увагу і визнавати важливу роль співробітників оперативних підрозділів у розв'язанні спільних із органами досудового розслідування завдань, проте не слід надавати оперативно-розшуковій діяльності всеохоплюючого значення та стверджувати про її глобальний вплив на зміст і розвиток теоретичних положень науки криміналістики. І тому ми не можемо погодитися з А. Н. Халіковим у тому, що оперативно-розшукова діяльність у будь-якому з розділів системи криміналістики має своє обов'язкове місце, розширюючи і поглиблюючи розуміння всіх криміналістичних понять і категорій [11, с. 54].

На нашу думку, існує чотири форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами, що має місце під час здійснення досудового розслідування злочинів корупційної спрямованості: обмін інформацією; прийняття погоджених рішень; координація дій; спільне планування. Грамотна і ретельна підготовка взаємодії – це основа якісного і своєчасного розв'язання завдань, що стоять перед суб'єктами взаємодії, тому що за допомогою їх спільної діяльності реалізуються завдання, які не можна вирішити або не доцільно вирішувати роз'єднаними, розрізне-

ними діями кількох виконавців. Взаємодія повинна мати місце там, де в процесі повсякденної діяльності досягнення певної або іншої мети можливе лише спільними зусиллями різних суб'єктів. Так, ми не поділяємо думку С. В. Слинко, що суб'єкти взаємодії повинні перебувати в межах однієї системи і лише за таких умов цю спільну діяльність можна визнати взаємодією [12, с. 103]. Проте варто визнати той факт, що взаємодія декількох виконавців, які входять до однієї системи, має певні, а інколи й істотні переваги як щодо її організації, так і стосовно забезпечення виконання узгоджених дій та контролю за якістю і своєчасністю такого виконання.

Для того, щоб слідчий за розпочатим кримінальним провадженням мав постійну тактичну інформацію, п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України передбачено право слідчого органу досудового розслідування доручати проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам, а в ч. 2 ст. 41 КПК України зазначено, що під час виконання доручень слідчого, прокурора співробітник оперативного підрозділу користується повноваженнями слідчого. Співробітники оперативних підрозділів не мають права здійснювати процесуальні дії у кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокурора. Частиною 3 цієї ж статті визначено, що доручення слідчого, прокурора щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом.

Проводити негласні слідчі (розшукові) дії має право слідчий органу досудового розслідування, який здійснює досудове слідство з метою розслідування злочину, чи за його дорученням уповноважені оперативні підрозділи органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів Державної пенітенціарної служби України, органів Державної прикордонної служби України, органів Державної митної служби України, співробітники яких при проведенні цих негласних слідчих (розшукових) дій користуються повноваженнями слідчого (ч. 2 ст. 41 КПК України). В оперативних підрозділах право на проведення негласної слідчої (розшукової) дії має не будь-хто, а лише співробітник (працівник) уповноваженого оперативного підрозділу, залучений за рішенням керівника до проведення або участі у проведенні негласної слідчої (розшукової) дії, що передбачено вимогами п. 1.7.2. Інструкції "Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні" [13].

У взаємовідносинах слідчого з оперативними підрозділами спостерігається правовий пріоритет слідчого. Слідчий вправі давати доручення, а оперативні підрозділи повинні їх виконувати. Водночас взає-

модія оперативно-розшукових апаратів підрозділів “К” і слідчих не вказує на службову підпорядкованість, злиття процесуальної та оперативно-розшукової діяльності. Кожен з них продовжує залишатися самостійним органом, що діє у суворій відповідності із своєю компетенцією. Доручення слідчого – це встановлена законом форма ефективної і цілеспрямованої взаємодії. Такі доручення можуть торкатися окремого епізоду розслідування (виявлення знаряддя злочину) й даватися при вирішенні проблем реалізації тактичних комбінацій із встановлення всіх учасників організованого злочинного угруповання. Даючи таке доручення, слідчий лише ставить завдання перед оперативним підрозділом, а шляхи і засоби її вирішення оперативні підрозділи вирішують самостійно.

Необхідність у взаємодії між слідчим і оперативними підрозділами “К” Служби безпеки України може виникнути на різних стадіях оперативно-розшукової діяльності та розслідування злочинів корупційної спрямованості, починаючи з отримання первинної інформації про конкретні злочинні дії і закінчуючи виконанням вироку. При цьому ми виокремлюємо два відносно самостійні етапи взаємодії слідчих і оперативних підрозділів: взаємодія на стадії, яка передувала початку кримінального провадження; взаємодія під час досудового розслідування. На підставі вивчення оперативно-розшукових матеріалів можна отримати дані, які цікавлять органи досудового розслідування, і, які необхідні для встановлення фактичних даних за конкретним кримінальним провадженням. Слідчий, беручи до уваги ці дані, має можливість більш цілеспрямовано проводити досудове розслідування, тому що за допомогою оперативно-розшукових заходів можна отримати таку детальну інформацію про подію злочину корупційної спрямованості, котру інколи не можна отримати шляхом проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Взаємний обмін інформацією між слідчим та оперативними співробітниками є важливою умовою взаємодії. Змістом взаємодії у такій формі є надання один одному інформації, отриманої в процесі оперативно-розшукових заходів і слідчих дій, яка становить спільний інтерес.

Висновки. Важливість правильної організації протидії злочинам вказує на потребу поглибленого вивчення теоретичних засад і практики взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів правоохоронних органів у протидії організованій злочинності і корупції. Варто вести мову про чотири форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами, що має місце під час здійснення досудового розслідування злочинів корупційної спрямованості: обмін інформацією; прийняття погоджених рішень; координація дій; спільне планування. Водночас слід ураховувати, що взаємодія декількох виконавців, які входять до однієї системи правоохоронних органів, має певні, а інколи й істотні переваги як

щодо її організації, так і стосовно забезпечення виконання узгоджених дій та контролю за якістю і своєчасністю такого виконання.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про Головне управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю і Загального положення про підрозділ по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю регіонального органу Служби безпеки України : Наказ СБ України від 12 верес. 2006 р. № 620 / Відомчий документ.
2. Перепилиця М. М. Деякі теоретичні аспекти інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ / М. М. Перепилиця, В. Ю. Журавльов // Вісник НУВС. – Х., 1999. – Спецвип. № 1. – С. 37–46.
3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-ХІІ // Відомості Верховної Ради України – 1992. – № 22. – Ст. 303.
4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30 черв. 1993 р. № 3341-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358.
5. Философский энциклопедический словарь / Редкол. : С. С. Аверинцев, Э. А. Араб-Оглы, Л. Ф. Ильичов и др. – [2-е изд.]. – М. : Сов. энциклопедия, 1989. – 815 с.
6. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень : Наказ МВС України від 14 серп. 2012 р. № 700 // Збірник нормативно-правових актів України, що регламентують окремі питання кримінального провадження : [упоряд. С. М. Алфьоров, С. М. Міщенко, В. І. Фаринник та ін.] ; за заг. ред. В. І. Сліпченка. – Київ : ТОВ “АРТ-Дизайн”, 2012. – С. 101.
7. Герасимов И. Ф. Некоторые проблемы раскрытия преступлений / И. Ф. Герасимов. – Свердловск : УРГУ, 1975. – 184 с.
8. Возгрин И. А. Криминалистическая методика расследования преступлений / И. А. Возгрин. – Минск : Вышэйшая школа, 1983. – 215 с.
9. Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. – Х. : Право, 1998. – 376 с.
10. Колесник В. А. Криміналістична тактика в забезпеченні діяльності оперативних та слідчих підрозділів СБ України з виявлення й розкриття злочинів : монографія / В. А. Колесник. – К. : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2011. – Ч. 2. – 378 с.
11. Халиков А. Н. Соотношение оперативно-розыскной деятельности с системой криминалистики / А. Н. Халиков // Криміналістика ХХІ століття : мат-ли міжнар.наук.-практ. конф. (Харків, 25–26 листоп. 2010 р.). – Х. : Право, 2010. – С. 50–55.
12. Слинко С. В. Взаимодействие следователя и органа дознания как уголовно-процессуальное понятие / С. В. Слинко // Проблемы социалистиче-

Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)

скої законності : Республ. межвед. науч. сб. – Харьков, 1991. – Вып. 26. – С.103–106.

13. Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : Інструкція, затверджена Наказом ГПУ, МВС, СБ України, Адміністрації ДПС України, Мінфіну України, Мінюсту України від 16 листоп. 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://www.minjust.gov.ua/42544>.

В статье рассматривается понятие взаимодействия оперативных подразделений “К” СБ Украины с органами досудебного расследования при раскрытии, выявлении и расследовании коррупционных преступлений, сформулированы основные формы взаимодействия.

The article deals with the concept of cooperation of the operative subdivisions “K” of the Security Service of Ukraine with the pre-trial investigation bodies during the disclosure, exposure and investigation of corruption crimes, the main forms of the cooperation are formulated.

Стаття надійшла до редакції журналу 27 листопада 2013 року.